

RÖVIDEN A **SEPA** KÖZVETLEN TERHELÉSRŐL/BESZEDÉSRŐL (SEPA Direct Debit – SDD)

A SEPA közvetlen terhelés (a továbbiakban SEPA beszedés) kidolgozásával első ízben jött létre egy, a SEPA 32 tagországa területén belföldi és határon átmenő beszedés céljára egységesen alkalmazható fizetési instrumentum.

A SEPA BESZEDÉS ELŐNYEI

- A beszedő szempontjából:
 - Belföldi és határon átnyúló beszedések lebonyolítása a 32 SEPA tagország területén
 - Előre meghatározott teljesítési időpont
 - Előírt időciklus a beszedés teljesítésére
 - A beszedett összeg egyértelmű azonosítása
 - A kivételkezelés (visszatérítés, visszinkasszó, visszautasítás) automatizálható
- A kötelezett szempontjából:
 - Egyszerű számlafizetés 32 ország viszonylatában
 - A számlakivonaton megjelenő terhelések könnyű azonosítása
 - Feltétel nélküli, egyszerű és gyors visszatérítési eljárás

A SEPA BESZEDÉS ALAPKONSTRUKCIÓJA

- A **SEPA beszedés alapkonstrukciójának** fő jellemzői:
 - A rendszer európénzben történő beszedésekre terjed ki. A SEPA beszedés lehetővé teszi a beszedő számára, hogy az adott összeget a kötelezett számlájáról közvetlen terheléssel szedje be, amennyiben erre a kötelezett előzetesen és írásban a beszedőt felhatalmazta. Előfeltétel, hogy mind a beszedő, mind pedig a kötelezett rendelkezzen a SEPA területén működő banknál vezetett bankszámlával, a közvetlen beszedést végrehajtó hitelintézetnek pedig a SEPA beszedési rendszer regisztrált résztvevőjének kell lennie. A rendszer egyszeri és rendszeres beszedések lebonyolítására egyaránt alkalmas, a megbízásoknak nincs értékhatára.

SEPA ADATFORMÁTUM

- A SEPA rendszerben az ISO 20022 XML üzenetszabványok használata a bankközi forgalomban kötelező. A vállalati ügyfelek számára a beszedési megbízás megadása során a SEPA adatformátumok alkalmazása javasolt, de a bankok változatlanul elfogadhatnak más adatformátumban megadott megbízásokat is.

IBAN SZÁMLASZÁM ÉS BIC KÓD

- A SEPA átutalási rendszerben az IBAN (nemzetközi bankszámlaszám) és a BIC kód (banki azonosító kód) a kizárólagos azonosítók. Az IBAN számlaszámot és BIC kódot a legtöbb országban eddig csak a nemzetközi átutalásokhoz használták. A SEPA rendszer a belföldi forgalomban is ezeket alkalmazza. A beszedési megbízásban a beszedőnek kötelezően meg kell adnia bankja felé a kötelezett IBAN számlaszámát és a kötelezett bankjának BIC kódját.

FELHATALMAZÁS

- A kötelezett a felhatalmazó levélben a kedvezményezett beszedési megbízás benyújtására, saját bankját pedig a megbízás teljesítésére hatalmazza fel. (A kötelezettnek joga van számlája megterhelését leltani közvetlen beszedések esetére). A felhatalmazás papír alapon vagy elektronikus formában is megadható. A meghatalmazás az utolsó közvetlen beszedés kezdeményezésétől számított 36 hónapig érvényes.

ELEKTRONIKUS FELHATALMAZÁS

- A SEPA beszedési rendszer keretében a kötelezett elektronikus úton is megadhatja a felhatalmazást. A teljes egészében elektronizált e-felhatalmazás mentesíti a kötelezettet a kinyomtatás, aláírás és postázás terhei alól. Az e-felhatalmazási folyamat a kötelezett bankja által nyújtott biztonságos internet banki szolgáltatáson alapul, és azt a bank az opcionális szolgáltatásként biztosítja.

ELŐZETES ÉRTESTÍTÉS

- A beszedésről a beszedő előzetes értesítést – pl. számlát – köteles küldeni a kötelezettnek, a felek közti egyéb megállapodás hiányában legalább 14 naptári nappal a beszedés esedékessége előtt. Az előzetes értesítés tartalmazza a beszedés esedékességi napját és összegét. Az előzetes értesítést a beszedőnek csak egyszer kell megküldenie a kötelezettnek mind egyszeri, mind rendszeres beszedés esetén.

ESEDÉKESSÉG

- A SEPA közvetlen beszedési rendszerben a tranzakcióban résztvevő összes fél előre ismeri azt a pontos időpontot (esedékességi időpont), amikor számláján az adott összeg terhelésre, illetve jóváírásra kerül. Az esedékességi időpontot a beszedő határozza meg.

A BESZEDÉS MEGKÜLDÉSE AZ ELSZÁMOLÁSI ÉS TELJESÍTÉSI RENDSZER FELÉ

- Az egyszeri beszedést, illetve rendszeres beszedés esetén az első beszedést az esedékesség előtt öt nappal, a további rendszeres beszedéseket két nappal az esedékesség előtt kell megküldeni az elszámolás és teljesítési rendszer felé.

VISSZATÉRÍTÉS, VISSZINKASSZÓ

- Az EU Pénzforgalmi Irányelv előírásainak megfelelően a SEPA beszedési rendszer jogot biztosít a kötelezett számára a beszedett összeg visszaigénylésére, pl.: érvényes felhatalmazás alapján beszedett összeg esetén a kötelezett az összeget az esedékességet követő 8 héten belül indoklás nélkül visszahívhatja; felhatalmazás nélkül terhelt összeg esetén ez a határidő az esedékesség napját követő 13 hónap. Visszinkasszó esetén – például ha a számla időközben megszűnt – a kötelezett bankja a tételt köteles az esedékesség időpontjától számított 5 munkanapon belül visszautalni.

BESZEDŐAZONOSÍTÓ

- A SEPA az egyes beszedők azonosítására beszedőazonosítót alkalmaz. Az azonosító segítségével a kötelezett, illetve a kötelezett bankja az érkező beszedéseket egyenként szűrheti és dönthet, hogy a beszedést feldolgozza vagy visszautasítja. A beszedőazonosítót a beszedőnek saját bankján keresztül kell igényelnie az érvényben levő helyi eljárás szerint.

VÁLLALATOK KÖZÖTTI SEPA BESZEDÉS

A SEPA beszedési szolgáltatásokat a bankok 2009 novemberétől kezdődően fokozatosan vezetik be. A SEPA beszedés ala konstrukciója 2010 novemberére az euróövezetben jelenleg közvetlen terhelési szolgáltatásokat nyújtó összes banknál igénybevehető lesz. A bankok számára az egységes európai beszedési szolgáltatásokra történő felkészülésre vonatkozó határidőket a határon átnyúló eurófizetésekről szóló, nemrég elfogadott EU rendelet határozza meg.

- A vállalatok közötti SEPA beszedés (SEPA Business to Business Direct Debit – B2B) képezi azoknak a beszedési termékeknek és szolgáltatásoknak az alapját, amelyek segítségével a vállalati ügyfelek, mint kötelezettek, az üzleti tranzakcióikkal kapcsolatos pénzügyi kötelezettségeiket közvetlen beszedéssel teljesíthetik.
- A SEPA beszedés alaponkonstrukciója és a vállalatok közötti SEPA beszedés közti legfontosabb eltérések:
 - A vállalatok közötti beszedésben a kötelezett nem jogosult az érvényes felhatalmazás alapján teljesített beszedés visszatérítésére.
 - A kötelezett bankja köteles ellenőrizni a beszedési megbízás érvényességét, összevetve azt a felhatalmazásban szereplő információkkal. Az egyes beszedések ellenőrzésének módjáról a kötelezett bankja és a kötelezett állapodnak meg.
 - Az adott ország jogszabályai alapján fogyasztónak minősülő ügyfelek nem vehetik igénybe, és számukra a beszedő nem is ajánlhatja fel ezt a fizetési módot.
 - Az üzleti élet specifikus igényeihez igazodva a vállalatok közötti beszedési ciklus jelentősen rövidebb, mint az alaponkonstrukcióban, és a visszinkasszálás határideje is szorosabb.

BEVEZETÉSI IDŐPONT

- A SEPA beszedési rendszer bevezetésének előfeltétele, hogy az EU Pénzforgalmi Irányelvnek megfelelő egységes EU szintű pénzforgalmi szabályozás jöjjön létre. A SEPA beszedés a SEPA teljes területére kiterjedő, átfogó bevezetésének EPC által kitűzött és jogszabályban előírt időpontja 2009 novemberére, ami egybeesik az EU pénzforgalmi irányelv (PSD) nemzeti jogrendszerekbe történő átültetésének határidejével.

A SEPA beszedés érvényes szabályzata és alkalmazási útmutatója az EPC honlapján (www.europeanpaymentscouncil.eu) és a Magyar SEPA Egyesület honlapján (www.sepahungary.hu) található.